

OPONENTSKÝ POSUDEK

Název bakalářské práce: Analýza epidemiologických studií

Autor: Martina Štěrbová

Shrnutí:

Bakalářská práce Marty Štěrbové se věnuje základním metodám pro plánování a analýzu epidemiologických studií. Nejprve zavádí ukazatele asociace mezi expozicí a následkem (nemocí), konkrétně relativní riziko, poměr šancí a atributivní riziko. Poté popisuje tři základní typy epidemiologických studií a pro každou z nich uvádí test nezávislosti expozice a následku a odhad míry jejich asociace. Upozorňuje na problém zavádějícího efektu a popisuje kauzální grafy, které v případě složitější epidemiologické studie pomáhají tento efekt odhalit. Jako řešení nabízí stratifikovanou analýzu.

Předložená práce je po grafické, jazykové i formální stránce na dobré úrovni. Odborné sdělení je systematické a přehledné. Místy však dochází k nepřesným formulacím. Některé výsledky by si zasloužily lepší vysvětlení, aby jim i nepoučený čtenář porozuměl.

Práci Marty Štěrbové doporučuji uznat jako bakalářskou.

Konkrétní připomínky:

- Kap. 3.1, str. 7, ř. 9: Autorka pravděpodobně chtěla zmínit to, že zda je studie prospektivní nebo retrospektivní, může mít vliv na měření *expozice*. Odstavec není příliš výstižný.
- Kap. 3.3, str. 8: Není vysvětlené, proč se v případě vzácného onemocnění OR blíží k RR.
- Kap. 4.1, str. 11: Odstavec popisující jednostranné testy hypotézy je poněkud matoucí, prosím o vysvětlení.
- Kap. 5.1, str. 14, věta (Δ metoda): Chyba ve formulaci.
- Kap. 6.1, str. 19: Není úplně zřejmé, proč je zavádějící proměnná vlastně zavádějící.
- Kap. 6.2, str. 21: Vztahy v kauzálních grafech jsou popsány velmi nepřesně.
- Kap. 6.3, str. 21: Tvrzení o tom, že odstraněním kolidátoru se v grafu začnou tvořit nové cesty, není vysvětlené.
- Kap. 6.3, str. 22: Není jasné, proč je uvedený postup aplikován i v grafech a), c), a d), kde není zavádějící proměnná.
- Kap. 7.1, str. 24: Cochranova-Mantelova-Haenszelova statistika bývá v literatuře zpravidla definována jinak.